

EDITORIAL **ca-**

Presentem aquí el segon número de *452°F Revista de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada*. Darrere de l'aparició d'aquest exemplar s'amaga el treball d'un consell de redacció renovat per noves presències, així com un comitè científic que continua oferint el seu suport a aquest projecte. Podem mencionar, a més, la ajuda financera obtinguda del Consell Social de la UAB mitjançant el seu programa Universitat i Societat, així com del ETC de la mateixa universitat.

En aquest monogràfic de *452°F* hem volgut partir de l'interès que han creat els estudis postcolonials i de la subalternitat, així com de la discussió de la literatura comparada entesa como una disciplina que apunta a superar les identifications nacionals de la literatura. Hem buscat presentar de quines maneres aquestes disciplines son productives per a la teoria de la literatura, quines estratègies utilitzen per aproximar-se al fenomen literari i quines son les aportacions que afegixen al corpus teòric. D'aquesta manera podem preguntar-nos si existeix un cert estancament de la crítica en el seu acostament als textos, és a dir, si les noves propostes literàries no han sigut incorporades a la reflexió teòrica o si, en canvi, demostren la seva productivitat en la pràctica. Vam proposar com a eix la problematització de la relació entre identitats nacionals i literatura a través de dues vies. D'una banda, vam suggerir l'anàlisi de textos literaris que qüestionessin, proposessin i/o s'interroguessin sobre les identitats nacionals. Per a aquest propòsit no desitgem regir-nos per conceptualitzacions ja establertes en relació amb les nacionalitats a les quals s'adscriuen les literatures. S'han valorat enfocaments que tendeixen cap a la ruptura i el qüestionament, així com aquelles articulacions que justifiquen les adscripcions tradicionals si l'enfocament és fonamentat i original.

D'una altra banda, vam buscar també el qüestionament a través de reflexions teòrico-disciplinars noves, que articlessin respostes possibles a la posada en dubte de la immobilitat del sintagma *literatura nacional*, una desarticulació de la naturalitat d'aquesta relació que ve succeint en diversos àmbits de l'acadèmia. Els conceptes de deconstrucció (Derrida), posnacionalitat (Gabilondo, Castany Prado, Resina), poscolonialitat (Bhabha, Said), imperi i globalització (Negri, Hart), nomadisme (Gnisci), subalternitat (Spivak) i la identitat com a rizoma (Deleuze-Guattari) són només alguns dels quals és possible incorporar a una nova reflexió

sobre la identitat nacional i la seva relació amb les disciplines que estudien la literatura. Hem buscat aproximacions al tema que poguessin considerar-se contemporànies, en tant que busquen comprendre la situació actual de la literatura i la seva investigació; i també quan procedeixen de reflexions formades en el coneixement de l'estat de la qüestió en els diversos àmbits geogràfics.

El Monogràfic d'aquest número consta de quatre col·laboracions. En l'article «Apología de la literatura inmigrante», Paula Meiss parteix de l'estudi del relat de viatge migratori, per acabar l'anàlisi posant en dubte no només el concepte de «literatura nacional», sinó la mateixa comprensió de la identitat nacional des de la literatura comparada. «Interrogating Notions of Nationhood, Nation and Globalisation in Postcolonial Africa» d'Elda i Chipso Hungwe, es basa en la lectura de quatre novel·les i exemplifica de forma molt interessant la transició d'una crítica que neix del pensament poscolonial, a una anàlisi que aconsegueix donar un pas diferenciador al centrar-se en conceptes com «nació», «nacionalitat», «etnicitat» o «nacionalisme». El tercer article, «*My Name Is Legion: Literature and Genealogy* in António Lobo Antunes» d'Aino Rinhaug, neix de les propostes teòriques foucaultianes i deleuzianes amb l'objectiu de comprendre millor les relacions de poder que articulen el discurs de la nació i la nació com a discurs. L'últim article del monogràfic, «Re-enacting the Nation: Unsettling Narratives in the El Güegüense Theatre of Nicaragua» d'Alberto Guevara, porta a terme una comparació entre la lectura crítica de l'obra de teatre i les diferents posades en escena en festivitats, per proposar el gènere dramàtic com a lloc on es qüestiona des del mestissatge la homogeneïtzació de les identitats i cultures. En tots ells, creiem, és possible llegir la teoria de la literatura, la literatura comparada i la mateixa literatura com l'ancoratge d'un pensament que allibera les identitats col·lectives de les imposicions geopolítiques establertes al mapa global actual, obrint la possibilitat a noves comprensions que trenquen amb una idea ontològica del ser nacional.

La secció de Miscel·lània compta en aquesta ocasió amb quatre articles. Raquel de Medeiros Marcato en «Gênero comercial em evidência: O filme Cidade de Deus manipula a realidade?» ataca els estereotips dels quals parteix un cert cinema comercial per a utilitzar representacions de la violència realista. L'article de Владимир Луарсабишвили «к переводу стихотворения г. арести "Defensaré la casa del meu pare"» presenta alguns problemes de traducció poètica entre dues llengües sense intercanvi extens, i és una col·laboració especial en la seva versió en euskera realitzada pel mateix traductor, el treball del qual s'analitza en l'article. Leticia Pérez a «The Surrealist Collection of Objects» porta a terme una anàlisi del coleccionisme que van desenvolupar diversos artistes surrealistes com a expressió d'una postura davant del materialisme de la societat. Finalment, Melissa Guenther ofereix en «L'Espagne sous le regard d'une Française: la *Relation du voyage d'Espagne* (1691) de Madame d'Aulnoy» un contrast entre les representacions femenines espanyoles i franceses sota la mirada d'una viatgera del segle XVII.

Potser una de les propostes més interessants que resulten de la nostra lectura del monogràfic d'aquest segon número de 452°F resideix en que no es limita a proposar la continuïtat, sinó que aposta per la ruptura. Convidem al lector a que llegeixi i interpreti, a que sigui crític. Esperem que no quedi indiferent davant la proposta que oferim sota l'objectiu d'aconseguir un segon número que incorpori noves perspectives i que resumeixi en gran mesura les aspiracions de la revista en tant que instrument de difusió i actualització: oferim un treball fet avui per entendre avui el que passa al voltant de la literatura.